

Asia: VN/17651/2021

Lainsäädännön jälkiarvioinnin kehittäminen valtioneuvostossa

1. Jälkiarvioitavat lainsäädäntöhankkeet

Tulisiko kaikista lainsäädäntöhankkeista tehdä jälkiarviointi? Perustele.

ei [Yleisellä tasolla kaiken lainsäädännön toimivuutta pitäisi seurata ainakin jollakin tasolla. Erillisen laajemman jälkiarvioinnin tarve tulisi kuitenkin arvioida aina tapauskohtaisesti.]

Jos jälkiarviointi toteutettaisiin vain osasta lainsäädäntöhankkeita, millaisin kriteerein jälkiarvioitavat lainsäädäntöhankkeet tulisi valita?

Jälkiarvioinnin tulisi kohdistua ensisijaisesti yhteiskunnallisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja poliittisesti keskeisten lainsäädäntöhankkeisiin.

Tulisiko lainsäädännön jälkiarviointia tehdä säädöksittäin vai laajempina kokonaisuuksia? Perustele.

muulla tavoin, miten? [Jälkiarvioinnin tarve ja laajuus tulisi arvioida tapauskohtaisesti. Joskus arvioinnin kohteena voi olla yksittäinen säädös, joskus taas laajempi kokonaisuus.]

Pitäisikö jälkiarvioinnin tekemistä suunnitella jo lain laadintavaiheessa? Miten?

Jälkiarviointia varten pitäisi määrittää ainakin pääpiirteittäin arvioitavat seikat ja kriteerit jo lain valmisteluvaiheessa. Koska jälkiarviointi saattaa tapahtua vasta pitkän ajan kuluttua lainsäädännön voimaantulosta, pitää olla myös mahdollisuus määritellä uudelleen ja tarkentaa arvioitavia asioita ja arvioinnin kriteerejä – kuitenkin siten, että arvioinnin luotettavuus ei vaarannu. Arvioinnille pitää myös varata riittävät resurssit jo lain laadintavaiheessa.

2. Jälkiarviointien resursointi ja toteutus

Miten jälkiarvioinnit tulisi rahoittaa ja resursoida?

-

Miten jälkiarviointeja tulisi toteuttaa?

Tilanteesta riippuen mukaan joko ulkopuoliselta toteuttajalta tilattavana tutkimuksena taikka ministeriön tai viraston virkatyönä. Tarvittaessa arviointia varten pitäisi myös pyytää lausuntoa sidosryhmiltä

Miten varmistetaan jälkiarviointien laatu?

Jälkiarviointien toteuttamiselle pitää luoda selkeät kriteerit. Jälkiarviointi pitää suunnitella huolellisesti ja varmistaa riittävällä rahoitus. Myös avoimuus ja tieteellisen metodin noudattaminen lisää arvioinnin luotettavuutta. Lainsäädännön arviointineuvostoa voisi myös hyödyntää jälkiarviointien luotettavuuden arvioinnissa.

Miten voitaisiin lisätä yhteistyötä tutkijoiden ja tutkimuslaitosten kanssa lainsäädännön jälkiarvioinnissa?

-

3. Jälkiarviointien koordinointi

Tulisiko jälkiarviointien tekemistä koordinoida valtioneuvostossa? Perustelee.

kyllä [Koordinointi voi parantaa jälkiarviointien laatua ja vertailtavuutta sekä jälkiarviointien hyödyntämistä ja hyödynnettävyyttä.]

Miten mahdollinen koordinointi tulisi toteuttaa? Perustelee.

-

Millaisia tehtäviä koordinaatioon tulisi sisällyttää?

-

4. Jälkiarviointien hyödyntäminen ja avoimuus

Miten varmistetaan jälkiarviointien hyödyntäminen?

On harkittava pitäisikö vastuuministeriö velvoittaa vastaamaan jälkiarvioinnissa esitettyihin huomioihin ja esittämään, mihin toimiin se ryhtyy mahdollisesti havaittujen epäkohtien korjaamiseksi. Jälkiarvioinnit tulisi myös saattaa tiedoksi eduskunnan valiokunnalle, jolle asia kuuluu.

Jälkiarvioinnit pitää ottaa myös olennaiseksi osaksi ministeriöiden tekemää säädösvalmistelua.

Miten varmistetaan jälkiarviointien avoimuus ja läpinäkyvyys?

Pääsääntöisesti pitää noudattaa samoja toimintatapoja ja julkistusmenettelyjä kuin ministeriöiden lakihankkeissa ja valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnassa yleensä. Sidosryhmien kuuleminen lisää omalta osaltaan avoimuutta.

Tarvitaanko erityinen internet-sivusto, jossa informoidaan jälkiarvioinneista? Perustelee.

en osaa sanoa

Mitä tällaisen sivuston tulisi sisältää?

-

Onko joitain muuta mitä jälkiarviointien kehittämisessä tulisi huomioida?

-

Niemi Timo
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry